



**Verkiezingsprogramma**

**Gemeenteraadsverkiezingen**

**2018**



**ChristenUnie | SGP**

Noordoostpolder

# Inhoudsopgave

Voorwoord	3
<b>Hoofdstuk 1 Betrouwbare Gemeente</b>	<b>4</b>
1.1 Dienstverlening en besturen	5
1.2 Financiën	6
1.3 Openbare orde en veiligheid	7
<i>Veiligheid</i>	7
<i>Drugs en drank</i>	8
<i>Grootschalige criminaliteit</i>	8
<b>Hoofdstuk 2 Dienstbare Samenleving</b>	<b>9</b>
2.1 Economie	10
<i>Economische ontwikkeling</i>	10
<i>Buitendijkse haven</i>	10
<i>Koopzondag</i>	11
<i>Agro-foodsector</i>	11
2.2 Werk en inkomen	13
2.3 Onderwijs	14
2.4 Zorg	15
<i>Volksgesondheid</i>	15
<i>Zorg voor kwetsbare inwoners</i>	15
<i>Vrijwilligers</i>	16
<i>Ouderen</i>	16
<i>Armoede en preventie</i>	17
<i>Statushouders</i>	17
2.5 Gezin en jeugd	19
<i>Effectieve jeugdzorg</i>	19
2.6 Sport, cultuur en recreatie	21
<i>Cultuur</i>	21
<i>Werelderfgoed Schokland</i>	22
<i>Sport</i>	22
<i>Recreatie en toerisme</i>	22
<b>Hoofdstuk 3 Duurzame Leefomgeving</b>	<b>24</b>
3.1 Groene en schone leefomgeving	25
<i>Energietransitie</i>	25
<i>Afvalinzameling</i>	25
<i>Openbare ruimte</i>	26
<i>Stadshart Emmeloord</i>	26
3.2 Veilige en bereikbare leefomgeving	27
<i>Infrastructuur</i>	27
<i>Verkeersdoorstroming en veiligheid</i>	27
<i>Openbaar vervoer</i>	28

3.3 Bouwen en wonen	<b>29</b>
<i>Ruimtelijke ordening</i>	29
<i>Wellerwaard</i>	30
<i>Volkshuisvesting</i>	30
<i>Herstructurering dorpen</i>	30

# Voorwoord

**De ChristenUnie en SGP vormen samen al meer dan 25 jaar één fractie in de Noordoostpolder. Een unieke en stevige samenwerking van christenen. Mensen voor wie Gods Woord de kern en het uitgangspunt is in hun leven en politieke keuzes.**

**Als gemeentelijke overheid zijn we verantwoordelijk voor beleid en uitvoering. Het uitgangspunt van de fractie van ChristenUnie-SGP is hierin God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf.**

**Dit houdt in dat we in de samenleving aanwezig zijn.  
Om de schouder te zijn voor hen die dat nodig hebben.  
Om te spreken namens hen die geen stem hebben.  
Om grenzen te stellen en te sturen waar nodig.**

**Daarom gaan we de verkiezingen van maart 2018 in met de slogan 'Hart voor elkaar'.**

**Iedereen is gelijkwaardig. In een samenleving waarin individualisme toeneemt, is het belangrijk dat we streven naar een samenleving zoals deze bedoeld is. Dat we weer in verbondenheid met elkaar leven.**

**We hebben extra aandacht voor kwetsbare mensen. Juist zij lijken naar de rand van de samenleving gedrongen te worden. In het complexer wordende leven van alledag hebben we stevige vangnetten nodig. Tijdelijke of langdurige ondersteuning moet beschikbaar zijn. Wij willen dat iedereen de kans krijgt op eigen benen te staan.**

**De jeugd heeft de toekomst. Dit betekent dat een stabiele gezinssituatie, gedegen onderwijs, goed openbaar vervoer, een stevig alcohol- en drugsbeleid voor onze fractie belangrijke thema's zijn.**

**Ook willen we voorzichtig omgaan met de polder, de schepping waarin we leven. Duurzaamheid en goed rentmeesterschap zien wij als onze verantwoordelijkheid.**

**Wij delen graag van Gods eeuwige en onuitputtelijke liefde. Hoe we dit, onder Zijn leiding, de komende jaren concreet willen laten zien staat in dit verkiezingsprogramma. We hopen en vertrouwen erop dat dit u en jou aanspreekt.**

# Hoofdstuk 1 **Betrouwbare gemeente**

## 1.1 DIENSTVERLENING EN BESTUREN

De ChristenUnie-SGP wil dat inwoners zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen en met elkaar de zorg voor de samenleving oppakken.

De gemeente moet op haar beurt ruimte geven aan initiatieven. Zowel van inwoners als van instellingen, bedrijven en kerken.

De ChristenUnie-SGP stimuleert dat inwoners zich organiseren, bijvoorbeeld in coöperaties, en verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie en wijkbeheer.

De nieuwe invoeringsdatum van de Omgevingswet is verschoven naar 1 januari 2021. Met de Omgevingswet wil het kabinet het omgevingsrecht makkelijker maken. We wachten in Noordoostpolder niet af, maar gaan onderzoeken wat we nú al kunnen doen om het omgevingsrecht makkelijker te maken.

### *Concrete voorstellen*

- Gemeentelijke gegevens, zoals statistieken en andere data, worden openbaar en makkelijk inzichtelijk, o.a. ten behoeve van bedrijven en onderwijsinstellingen
- Besluitvorming door de gemeenteraad en het college moet open en transparant zijn. De besluitvorming is digitaal op te vragen
- Gemeentelijke diensten moeten voor iedereen goed toegankelijk zijn. Ook voor burgers zonder internet. Een persoonlijke benadering vinden wij belangrijk
- Deregulering wordt doorgevoerd waar mogelijk. We willen kansen vanuit de nieuwe Omgevingswet nú al benutten
- Er worden burgerpanels gefaciliteerd
- In plaats van raadgevende referenda willen we burgers betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen. Dit doen we vroegtijdig, open en eerlijk, zoals bijvoorbeeld bij het Openplanproces Stadshart
- Wij zijn voor meer mogelijkheden voor de wijken en dorpen om keuzes te maken en zo mogelijk eigen budgetten te krijgen. De dorpsbelangen en wijkplatforms krijgen hierin een grote rol

## 1.2 FINANCIËN

Van de gemeente verwachten wij dat zij een goede rentmeester is. Structurele uitgaven moeten worden betaald uit vaste inkomsten. Alle burgers betalen mee, hetzij via de afdracht aan de rijksoverheid, hetzij via de OZB. Voor mensen met weinig financiële draagkracht is maatwerk mogelijk.

De gemeente koopt duurzaam en circulair in. Keuzes en resultaten zijn meetbaar. De gemeente als ambtelijke organisatie moet blijven werken aan doelgerichtheid en efficiëntie.

Door het nieuwe regeerakkoord van Rutte III stijgen onze inkomsten uit het gemeentefonds. Dit biedt kansen om de lokale lastendruk laag te houden.

### *Concrete voorstellen*

- We houden de lokale lastendruk in toom. Ze stijgt niet meer dan de inflatiecorrectie
- De bijdrage van burgers aan dienstverlening door de gemeente is maximaal kostendekkend
- Bij inkoopbeleid van gemeente Noordoostpolder is duurzaamheid een harde eis. Denk hierbij aan fair trade, social return on investment en MVO (maatschappelijk verantwoord ondernemen)
- We willen de financiering van het sociaal domein goed en stabiel houden, ook na 2019, als de uitkering vanuit het rijk (de integratie uitkering sociaal domein) opgaat in het gemeentefonds. Wij zijn niet voor ontschotten zolang begroting en kosten nog teveel afwijkingen kennen en de uitvoering nog niet stabiel is

## 1.3 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

### VEILIGHEID

Bij de aanpak van problemen toont de ChristenUnie-SGP haar hart voor de samenleving. De ChristenUnie-SGP heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve aanpak van daders.

Burgers worden actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Burgers vormen de ogen en oren van de politie. De ChristenUnie-SGP wil dat inwoners makkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten. Zij stimuleert de regierol van de gemeente om veiligheidsproblemen met verschillende maatschappelijke partners op te pakken.

De ChristenUnie-SGP hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor burgers in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente toe, om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

Als het om veiligheid gaat, krijgt de burgemeester steeds meer wettelijke bevoegdheden om op te treden tegen geweld en overlast. Er moet genoeg mankracht beschikbaar zijn om goed te kunnen handhaven. Dit lijkt voorsnog geen probleem, maar de ChristenUnie-SGP houdt de ontwikkelingen van de reorganisatie van de politie en de effecten daarvan op de Noordoostpolder nauwlettend in de gaten.

#### Concrete voorstellen

- Wij willen dat de wijkagent behouden blijft, ook in het licht van het wijkgericht werken
- Wij willen een extra BOA
- Wij gaan voor de hoogst mogelijke kwaliteit van onze lokale brandweezorg, GGD en rampenbestrijding, Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek willen fuseren. Het kan een optie zijn ons aan te sluiten bij Veiligheidsregio IJsselland. Wij willen dat beide opties worden onderzocht
- De gemeenteraad moet de vinger stevig aan de pols houden bij beleid dat naar de veiligheidsregio's is verplaatst, dus: tijdige inbreng voor de besluiten die voor de regionale brandweer worden genomen met het oog op goede en betaalbare brandweezorg en blijvende aandacht voor de rol van vrijwilligers
- Wij faciliteren wijkplatforms, verenigingsleven en buurtinitiatieven om de sociale samenhang tussen mensen en groepen mensen te versterken
- Wij betrekken inwoners bij veiligheid en zetten in op burgernet, buurtpreventie, WhatsApp-groepen en AED projecten
- Wij willen dat de gemeente zich maximaal inzet om de aanrijtijden van politie, ambulance en brandweer te halen



## **DRUGS EN DRANK**

Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken.

### **Concrete voorstellen**

- In de strijd tegen drankmisbruik moet samengewerkt worden door ouders, scholen, verslavingszorg, politie, horeca, kerken, sportverenigingen en andere betrokkenen
- Wij willen dat de polder coffeeshop-vrij blijft
- Ook willen we dat het gebruik van drugs en alcohol op straat actief tegengaan wordt en dat er streng wordt optreden bij overlast, signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen
- Er moet hard opgetreden worden tegen illegale hennepkwekerijen en drugslaboratoria
- Ondanks allerlei preventieve maatregelen betekent elk casino of elke gokhal meer mensen met een gokverslaving. De ChristenUnie-SGP wil de vestiging van nieuwe gokhallen en casino's voorkomen
- Sluitingstijden van horeca is lokaal maatwerk. Voorwaarde is consensus tussen horeca, politie, hulpverlening en omwonenden
- Blijven inzetten op 1,3,4-beleid. Dit beleid houdt in dat na 1:00 uur 's nachts niet meer gewisseld wordt van horecagelegenheid, dat na 3:00 uur niet meer getapt wordt en dat de horecagelegenheden op zijn laatst om 4:00 uur de deuren sluiten
- De gemeente organiseert voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet en werkt aan voorlichtingen
- Wij willen dat er voldoende en goed geschoolde handhavers beschikbaar zijn
- Wij willen dat handhavers extra alert zijn op gebruik buiten de toegestane leeftijdsgrenzen

## **GROOTSCHALIGE CRIMINALITEIT**

Gemeenten krijgen steeds meer te maken met criminaliteit die zowel bestuur als samenleving ondermijnt. Criminaliteit verschuift van de stad naar het platteland.

### **Concrete voorstellen**

- De gemeentelijke doelstellingen moeten worden vormgegeven aan de hand van de doelstellingen van de nationale politie. Hierdoor nemen lokale mogelijkheden toe
- We willen een goede samenwerking met alle partners in de bestrijding van grootschalige criminaliteit
- We willen individuen weerbaar maken tegen radicaal gedachtegoed. Radicale ideeën vormen een bedreiging voor het vrije en veilige leefklimaat van de Noordoostpolder

# Hoofdstuk 2 **Dienstbare samenleving**

## 2.1 ECONOMIE

### ECONOMISCHE ONTWIKKELING

Voor de ChristenUnie-SGP is de economie geen doel maar een middel. De economie is nodig om in ons levensonderhoud te voorzien. Vanuit het Bijbels perspectief van rentmeesterschap is het onze verantwoordelijkheid om de schepping niet te laten lijden onder onze drang naar welvaart.

De ChristenUnie-SGP vindt een sterke lokale economie met voldoende bedrijvigheid belangrijk. Daardoor zorgen we voor werkgelegenheid voor onze inwoners. Daarnaast zorgt werk voor structuur en een sociaal netwerk. Daar heeft iedereen behoefte aan.

Zelfstandige ondernemers in het midden- en kleinbedrijf zijn de ruggengraat van onze lokale economie. Zij verdienen de steun van de gemeentelijke overheid. Dat kan door hen te faciliteren en goed met hen te communiceren.

Boeren en tuinders verdienen gemeentelijke steun. Zij zijn belangrijk voor onze voedselvoorziening en spelen een grote rol in natuurbeheer en het behoud van onze landschappen. Regelgeving moet een steun in de rug zijn in plaats van een stok tussen de spaken.

#### Concrete voorstellen

- Voortdurend in contact blijven met de lokale bedrijven
- We zorgen voor concurrerende grondprijzen. Vanuit acquisitie verlagen we grondprijzen als het nodig is om bedrijven te lokken. Dit stimuleert de lokale werkgelegenheid
- Nieuwe bedrijven worden ontvangen met een rodeloperbenadering, zodat zij snel alle procedures en processen kunnen doorlopen
- Innovatie stimuleren door fondsen en faciliteiten
- Toekomstgerichte innovatieve bedrijven aantrekken door een regionaal samenhangend beleid
- Het MKB moet eerlijk toegang krijgen tot gemeentelijke aanbestedingen
- Ruimte voor streekeconomie: wat je dichtbij haalt, is lekker
- Regels moeten eenduidig, beschermend en terughoudend zijn
- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn
- Voldoende werkgelegenheid voor alle opleidingsniveaus

### BUITENDIJKSE HAVEN

De provincie heeft vergevorderde plannen voor de aanleg van de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland. Deze buitendijkse haven komt deels op het grondgebied van de gemeente Noordoostpolder. De haven levert aantoonbaar veel banen op voor onze gemeente. De ChristenUnie-SGP ondersteunt deze buitendijkse havenontwikkeling.

We zien graag dat de economische kansen die de haven geeft, verder worden benut.

### Concrete voorstellen

- Samenwerking tussen composietencluster in Emmeloord, ROC Friese Poort en jachtbouw
- Ontwikkeling binnendijs bedrijventerrein: alleen als dit leidt tot positieve economische effecten voor onze gemeente

### KOOPZONDAG

Elke gemeente mag zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede! Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. We zien dat door de toename van koopzondagen veel kleine ondernemers het extra moeilijk hebben gekregen. Voor werknemers wordt de druk groter om op zondag te gaan werken. De ChristenUnie-SGP zet zich in voor het zoveel mogelijk beperken van het aantal koopzondagen in de Noordoostpolder.

### Concrete voorstellen

- De zondag als collectief rustmoment
- Geen uitbreiding van het aantal koopzondagen
- Bescherming van kleine ondernemers en werknemers die in de problemen komen door winkelpenstelling op zondag
- Geen contractuele verplichting voor ondernemers om hun winkel op zondag te openen

### AGRO-FOODSECTOR

Nederland is de tweede voedselexporteur ter wereld. De agrarische sector is de economische motor van de Noordoostpolder. Onze boeren moeten ook in de toekomst goed kunnen blijven boeren!

In het Regeerakkoord van het kabinet Rutte III is afgesproken dat in het landelijke topsectorenbeleid sterker wordt gefocust op de economische kansen die landbouw, water en voedsel bieden. De rijksoverheid wil het bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid verbinden op deze thema's. Voedselvoorziening is de kracht van Noordoostpolder. We willen de kansen benutten die de landelijke overheid biedt. We zijn nadrukkelijk betrokken bij het Europese en landelijke agro-food beleid en gaan dit actief beïnvloeden.

### Concrete voorstellen

- Op de kaart zetten van Noordoostpolder als World Potato City
- Onze leidende positie behouden en versterken
- Op een centrale plek komt een teeltinformatiecentrum
- Potato Europe 2021 en World Potato Congress 2025 in Noordoostpolder
- We bieden platform voor kennisdeling vanuit de agrarische sector over de bodemvruchtbaarheid, teeltplannen en mechanisatie
- Instelling van een gemeentelijk loket, waar onze boeren worden geholpen om gebruik te maken van landelijke fondsen en de mogelijkheden van het landelijke topsectorenbeleid

- Onder de aandacht brengen van het nieuwe landelijke bedrijfsovernamefonds. Zo kunnen jonge boeren het gezinsbedrijf overnemen en investeringen financieren
- Proces van ruilverkaveling/vrijwillige kavelruil faciliteren
- Aanstelling van een lobbyist in Brussel en Den Haag, gezamenlijk met andere agrarische gemeenten. Deze houdt zich bezig met onderwerpen als een gelijk speelveld binnen Europa, herziening van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) na 2020 en effecten van de Brexit
- Relatie burger-boer stimuleren via bijvoorbeeld open dagen

## 2.2 WERK EN INKOMEN

Het hebben van werk is belangrijk voor het geluk en welzijn van mensen. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen.

De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte als middellange termijn.

Voor mensen met beperkingen moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, of dat nou betaald of via vrijwilligerswerk is. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld en stimuleert bedrijven hierin. Misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen) dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen moet worden aangepakt. Re-integratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen, moeten juist worden gestimuleerd.

Met de Participatiewet is de rol van het SW-bedrijf (Werkcorporatie) veranderd. Dit vraagt een zorgvuldig proces waarbij de expertise niet verloren mag gaan. Tegelijk zijn gemeenten verplicht beschut werk te bieden.

### Concrete voorstellen

- De gemeente neemt (door middel van Werkcorporatie), in samenwerking met bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen
- De gemeente (door middel van Werkcorporatie) zoekt blijvend in samenwerking met het bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken
- Als de gemeente helpt, mag een tegenprestatie worden verwacht. Daarbij is het belangrijk dat zoveel mogelijk wordt ingezet op de eigen kennis en talenten van mensen
- Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re-)integratietrajecten (leerwerktrajecten) bieden, worden beloond
- Omdat het belangrijk is dat mensen gaan bewegen en eventueel een taak op zich nemen, krijgen sportverenigingen een rol bij re-integratie
- Bij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt mag de gemeente de focus niet alleen op het verdienvermogen hebben

## 2.3 ONDERWIJS

Goed onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van burgers in de samenleving. Ieder kind verdient een eerlijke kans om zijn talenten te ontwikkelen. De vrijheid van onderwijs is leidend. Dat vraagt een terughoudende overheid. Ouders moeten vanuit hun verantwoordelijkheid in de opvoeding kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, principes en idealen.

De gemeente heeft een belangrijke rol bij het scheppen van randvoorwaarden, zoals lokaal onderwijsbeleid, passend onderwijs, leerlingenvervoer, nieuwbouw en uitbreiding van scholen, tegengaan van onderwijsachterstanden en toezicht op de leerplicht.

De gemeente is verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen.

De gemeente betaalt onder bepaalde voorwaarden (een deel van) het vervoer van leerlingen, die door een beperking niet zelfstandig naar een passende school kunnen. Dat geldt ook voor kinderen die verder moeten reizen omdat er geen school met een passende identiteit in de buurt is.

Een Integraal Kindcentrum biedt kansen om leerlingen vroeg bij school te betrekken. Het kan ook een goed middel zijn om onderwijsachterstanden tegen te gaan en sociale samenhang te bevorderen.

### Concrete voorstellen

- In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) beschrijven schoolbesturen en de gemeente de huisvestingsvoorzieningen die nodig zijn. Daarbinnen krijgt ook het beleid ten aanzien van leerlingenvervoer een plaats
- Bij huisvesting van onderwijs is er aandacht voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat
- In Noordoostpolder krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving
- Voorkom schooluitval en houd controle hierop scherp
- Pak laaggeletterdheid en taalachterstand aan en stimuleer het leesgedrag o.a. via de bibliotheek
- Binnen de arbeidsmarktregio inzetten op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven

## 2.4 ZORG

De ChristenUnie-SGP gelooft in een samenleving die is gestoeld op naastenliefde. Eén van de kenmerken van de samenleving van nu is dat bijna iedereen deel uit maakt van een of meerdere netwerken van mensen, zoals gezinnen, klassen in scholen, vriendengroepen, de straat en de buurt, online netwerken en sociale media. Tegelijk is er sprake van individualisme en van eenzaamheid. Er zijn mensen die niet mee kunnen komen.

We hebben een periode van grote bezuinigingen en hervormingen gehad waardoor inwoners veel meer dan vroeger zelf verantwoordelijk zijn geworden voor het regelen van ondersteuning. Dit heeft geleid tot teleurstelling en zorgen. Er zijn mensen tussen wal en schip beland. De ChristenUnie-SGP blijft inzetten op een participatiesamenleving; het is belangrijk dat mensen elkaar - als het kan - helpen en voor elkaar zorgen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen die het niet op eigen kracht redden.

### **VOLKSGEZONDHEID**

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien.

De gemeente is verantwoordelijk voor de instandhouding van de (regionale) gezondheidsdienst (GGD) en daarmee voor het uitvoeren van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg.

### **ZORG VOOR KWETSBARE INWONERS**

De ChristenUnie-SGP is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal en met een menselijk gezicht.

De komende tijd zal de gemeente vol moeten inzetten op het weghalen van de schotten tussen hulp, zorg en participatie en het voorkomen en verminderen van bureaucratie. De ChristenUnie-SGP wil dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van burgers. Een keukentafelgesprek wordt een gesprek waarin de zorgvrager zelf aangeeft wat hij of zij nodig heeft, welke richting van hulpverlening wordt ingezet, wie kan helpen en ondersteunen bij het hervinden van de eigen kracht. Medewerkers die namens de gemeente gesprekken voeren met hulpvragers (bijvoorbeeld in – sociale - wijkteams en tijdens keukentafelgesprekken) krijgen mandaat om toezeggingen te doen over schuldhelpverlening, indicaties voor respijtzorg, Wmo-voorzieningen en jeugdhulp. Alleen dan wordt integraal indiceren mogelijk.

#### **Concrete voorstellen**

- Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een gesprek gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers of een onafhankelijke cliëntondersteuner



- Integrale afwegingen worden gemaakt in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid enz.
- Een persoonsgebonden budget (pgb) is één van de instrumenten om passende zorg onder regie van de zorgvrager aan te vragen. De ChristenUnie-SGP wil het dat pgb-gebruik mogelijk blijft en dat inwoners die mogelijkheid kennen. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze niet gecontracteerd is
- Een eigen bijdrage voor zorg/ondersteuning mag nooit leiden tot zorgmijding
- In sociale teams worden afspraken gemaakt over hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden en hoe wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden
- We staan open voor nieuwe vormen van zorg, zoals die geïnitieerd worden vanuit de samenleving. Ook hier vindt maatwerk plaats
- We willen ruimte geven aan beschermd wonen en aan de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk, inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname
- Gemeentebesturen maken, in samenspraak met alle stakeholders, een lokaal beleidsplan voor snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers

## **VRIJWILLIGERS**

De gemeente kent vele vrijwilligers en is trots op al het werk dat vrijwilligers verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Daarom wil de gemeente vrijwilligerswerk faciliteren en niet moeilijker maken door extra regels of beperkingen. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan en het activeren van vluchtelingen door middel van vrijwilligerswerk.

### **Concrete voorstellen**

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen

## **OUDEREN**

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan het functioneren van de samenleving zoals die nu is. Daarom verdienen ouderen aandacht en steun, juist in deze tijd. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt zo een steeds groter risico. De ChristenUnie-SGP heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden.

### **Concrete voorstellen**

- Sport en bewegen voor ouderen wordt een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid
- Samen met de bibliotheek wordt een cursus aangeboden om ouderen zo nodig meer digitaalvaardig te maken

## ARMOEDE EN PREVENTIE

Ook in Nederland is sprake van armoede. In Nederland leven ruim 400.000 kinderen in armoede. Veelzeggend is dat 60 procent van deze arme kinderen werkende ouders heeft. De ChristenUnie-SGP wil armoede bestrijden. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties. Dit levert veel stress op.

Omdat voorkomen beter is dan genezen, moet maximaal worden ingezet op preventie en vroegsignalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie over gaat moet zoveel mogelijk worden doorbroken. De gemeente dient hier proactief op te treden. Hulp dient laagdrempelig te zijn.

De ChristenUnie-SGP wil voorkomen dat voor zowel mensen zelf als voor de schuldeisers en samenleving de gevolgen van schulden zich in rap tempo opstapelen. Daarom moet de gemeente snelle en toegankelijke schuldhulpverlening bieden.

### Concrete voorstellen

- Er moet doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer aangeboden worden op ontmoetingsplekken in de wijken
- De toegang tot preventief budgetbeheer voor kwetsbare groepen wordt zo laagdrempelig mogelijk gemaakt
- Compensatieregeling voor chronisch zieken en mensen met een beperking
- Bij regelingen voor minima moet de gemeente rekening houden met de groep die qua inkomen net boven de bijstandsnorm zit
- De gemeente spreekt met woningcorporaties en energieleveranciers af dat betalingsachterstanden tijdig worden gemeld en dat er tot (dreigen met) afsluiting of huisuitzetting wordt overgegaan nadat actief hulp is aangeboden. Zeker in situaties van gezinnen met kinderen
- De gemeente kijkt kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser
- Na aanmelding bij de schuldhulpverlening moet iemand binnen twee weken terecht kunnen
- Wachttijden bij de schuldhulpverlening worden benut om actief samen te werken met partners als maatschappelijk werk, de Voedselbank, vrijwilligers en kerken
- De gemeente is regisseur bij het maken van afspraken met de genoemde partners

## STATUSHOUDERS

Statushouders zijn welkom in de Noordoostpolder, als gemeente zijn we verantwoordelijk voor goede opvang van statushouders. We willen hen maximaal stimuleren om te integreren in de Nederlandse samenleving. Het leren van de Nederlandse taal is essentieel. Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan (vrijwilligers)werk en participeren in verenigingen.

We zijn ons er van bewust dat het draagvlak voor statushouders soms kwetsbaar is. Daarom willen we dat deze nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving.

De gemeente moet de opgelegde taakstelling voor huisvesting van statushouders halen, maar moet ook bewaken dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. Dit kan door extra huisvesting te realiseren en door het verbouwen van bv. kantoorpanden tot woning.

### Concrete voorstellen

- Het gemeentebestuur maakt, in samenspraak met alle stakeholders een lokaal beleidsplan voor snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers

## 2.5 GEZIN EN JEUGD

Kinderen en jongeren hebben de toekomst! De gemeente Noordoostpolder moet daarom inzetten op veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie-SGP wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben die zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen en dat de zorg past bij de identiteit van het gezin.

Het is hoog tijd om meer aandacht te besteden aan het behoud en de ontwikkeling van sterke en liefdevolle gezinnen. De ChristenUnie-SGP wil dat stellen met kinderen tools aangereikt krijgen om te kunnen bouwen aan hun relatie en aan het ouderschap. Zo moet de geboortezorg niet alleen gericht zijn op de lichamelijke voorbereiding op de komst van een kindje, maar ook op de mentale voorbereiding. Onderzoek laat zien dat voorlichting en begeleiding positief werken tegen stress in de relatie. Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben. Daarom willen we ouders ondersteunen door ouderschaps cursussen via consultatiebureaus aan te bieden.

In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Steeds meer raken we hiervan doordrongen, zeker als we de verhalen horen over pijnlijke vechtscheidingen. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig, omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen. Meer aandacht in de prenatale voorlichting voor psychosociale aspecten en veranderingen in de relatie als gevolg van het vader- en moederschap.

### Concrete voorstellen

- Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Noordoostpolder, maar daarnaast ook op tijds hulp als een scheiding onvermijdelijk is
- Ouderschaps cursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn

### EFFECTIEVE JEUGDZORG

Door de jeugdzorg te decentraliseren heeft het Rijk het vertrouwen uitgesproken in gemeenten dat zij samen met de jeugdzorgaanbieders de jeugdhulp kunnen organiseren. Om de transformatie te laten slagen zal er verder ingezet gaan worden op preventie en vroegsignalering, zodat kinderen eerder ondersteuning krijgen. Ouders en kinderen zijn erbij gebaat als op het juiste moment de juiste zorg beschikbaar is. Zo licht of zo zwaar als nodig is. Hiervoor is nodig dat de zorgvrager, het gezin, samen met de omgeving en professionals een plan maakt.

In het hulpverleningstraject willen we de eigen kracht en de netwerken van gezinnen inzetten en versterken.

Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Om snel hulp te kunnen bieden is het belangrijk om de zorg dichtbij plekken te organiseren waar kinderen verblijven. Dit kan door onderwijs en jeugdzorg samen arrangementen te laten ontwikkelen of de

jeugdzorg op scholen spreekuren te geven. De ChristenUnie-SGP pleit voor expertise in de kinderopvang of school. Zo wordt ingezet op preventie en wordt voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig is. Tegelijkertijd ondersteunt deze expertise de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind, samen met de ouders, terecht kan bij een professional die de zorg overneemt.

De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.

### Concrete voorstellen

- Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken. Daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk
- Inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit en aansluiting bij identiteit
- Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een PGB identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kunnen kopen als de gemeente deze zorg niet heeft ingekocht
- De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders, zodat kinderen - als dat wenselijk is - opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving
- Het stimuleren en bevorderen van psychische gezondheid bij kinderen en ouders. Extra inzet op het voorkomen van depressies en suïcide onder jongeren
- De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden

## 2.6 CULTUUR, SPORT EN RECREATIE

### CULTUUR

Cultuur vormt de ziel van de stad of het dorp. In cultuur wordt de historie van de gemeente en de manier van samenleven van mensen weerspiegeld. In cultuur vinden mensen ontspanning en betekenis. De ChristenUnie-SGP ziet de meerwaarde van groepen mensen die gezamenlijk hun vrije tijd besteden en zet daarom in op het ondersteunen van verenigingen rondom cultuur.

De gemeente moet gericht zijn op het stimuleren van deelname, kennismaking en aansluiting van cultuur op het onderwijs aan kinderen, jongeren en volwassenen.

Cultuur moet bereikbaar en betaalbaar zijn voor iedereen. Investeren in dure gebouwen is soms nodig, maar moet kritisch beoordeeld worden op nut, noodzaak en de financiële haalbaarheid en houdbaarheid op lange termijn.

Kerken komen steeds meer leeg te staan. Ze zijn als religieus erfgoed vaak beeldbepalend en dragen onze culturele identiteit. Er moet gewaakt worden voor verpaupering van deze gebouwen. Zo mogelijk vinden ze een nieuwe bestemming.

Expressie en cultuuruitingen zijn gaven die we als gemeente stimuleren. Onjuist gebruik, waar cultuuruitingen in gaan tegen Gods Woord, subsidiëren we niet. Godslastering, pornografie en het aanzetten tot geweld en discriminatie zijn voor de ChristenUnie-SGP nooit acceptabel.

Bibliotheken zijn belangrijk voor het leesonderwijs, het bestrijden van laaggeletterdheid en het leesplezier voor alle inwoners. In toenemende mate is de bibliotheek ook het centrum om informatie op te halen. Samenwerking met scholen is belangrijk.

#### *Concrete voorstellen*

- Actueel beleid voor archeologie en cultuurhistorie, zodat waardevolle elementen behouden worden en zichtbaar zijn
- Zorg voor een toegankelijke moderne bibliotheek met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen. De bibliotheek ondersteunt de scholen
- Evenementen moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs)
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen
- Het cultuurbedrijf moet blijven investeren (midden) in de samenleving
- In deze collegeperiode moet helder worden hoe het theater duurzaam wordt vernieuwd
- Het Muzisch Centrum gaat nog meer samenwerken met het onderwijs
- Voor theater en Muzisch Centrum geldt dat het DE plek is waar amateurs hun start- en uitvalsbasis hebben
- De kunstuitleen mag een meer prominente plek en positie krijgen
- We hechten aan het doorgeven van de historie van onze mooie polder aan volgende generaties. We willen de vrijwilligers ondersteunen die aan de slag zijn met de oprichting van een cultuurhistorisch centrum

## **WERELDERFGOED SCHOKLAND**

Aansluitend aan aanleg Nieuwe Natuur met behulp van Rijk en provincie waarmee de Werelderfgoedstatus wordt behouden, wordt een nieuw Werelderfgoedcentrum gerealiseerd. Hiermee wordt de unieke geschiedenis van Schokland en het verhaal van Noordoostpolder prominent in beeld gebracht voor grote aantallen bezoekers.

### **Concrete voorstellen**

- Realisatie van de ontwikkeling vindt plaats met zorg voor de agrarische omgeving
- Het cultuurbedrijf exploiteert het Werelderfgoedcentrum
- Verdrievoudiging van het aantal bezoekers aan Schokland
- Via de NBTC waterlijn wordt ook het Waterloopbos aangehaakt
- Het verhaal van Noordoostpolder is binnen 5 jaar bij meer dan 50% van de Nederlanders goed bekend

## **SPORT**

Verantwoord samen recreëren en sporten bevordert een samen-leving en bestrijdt naast-elkaar-leven. De gemeente moet goede faciliteiten en accommodaties bieden. Accommodaties zijn duur en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud. De gebouwen moeten zo mogelijk multifunctioneel gebruikt worden.

Recreatieve sport kan een positieve bijdrage leveren aan de vorming en gezondheid van mensen. Ook sociale verbanden en gezondheid worden er door versterkt.

Topsport is geen kerntaak voor de overheid. Daarom zetten we in op breedtesport.

### **Concrete voorstellen**

- Faciliteer breedtesport: toegankelijke sportvoorzieningen waarbij iedere burger kan werken aan zijn fysieke gezondheid
- Toegankelijkheid van sportactiviteiten voor burgers met een krappe beurs
- Alcohol, roken en sport gaan niet samen, ontmoedig dit in sportkantines. Te denken valt aan een alcoholconvenant tussen gemeente en sportvereniging
- Elk kind moet aan het einde van de basisschoolleeftijd minstens een zwemdiploma A hebben

## **RECREATIE EN TOERISME**

Recreatie en toerisme is in een steeds mooiere Noordoostpolder een groeiende bedrijfstak. Steeds meer ondernemers weten elkaar te vinden in gezamenlijke promotie en arrangementen. Het jaarlijkse magazine en de sterke website worden goed ontvangen en benut.

Toerisme Flevoland heeft een krachtige samenwerking met de ondernemers en ook goede contacten met de omliggende partners in met name Steenwijkerland en Urk.

In 2018, het jaar van de Zuiderzeewet, komt er DV weer een mooi pareltje bij door een miljoeneninvestering in het Waterloopbos. Hopelijk komt ook in 2018 het plan Schokland financieel rond! Dat betekent de komende jaren behoud van de Wereld Erfgoed status door aanleg Nieuwe Natuur. Aansluitend gevolgd door de realisatie van een nieuw Wereld Erfgoed Centrum.

Op vrijkomende boerenerven zien we steeds meer mooie recreatieve - en culturele ontwikkeling.

Met dank aan al de vrijwilligers met name ook vanuit STEP wordt het tulpenfestival internationaal steeds beter gevonden en bezocht.

### **Concrete voorstellen**

- De Rotterdamse Hoek wordt voorzien van eigentijdse info voorziening over de bijzondere status van deze plek
- Er komen twee TOPS (toeristische overstapplaatsen) in Noordoostpolder: Rust- en infopunten waar het goed toeven is met behulp van toeristische ondernemers
- 2018 wordt het jaar van de fietsverbinding op de Zwartemeerdijk van Ramspol naar Kadoelen, dit gebeurt in samenwerking met provincie en waterschap
- Een recreatief fietspad langs de Uiterdijkenweg naar het Kuinderbos. Hierbij sluiten we aan bij het provinciaal plan



# Hoofdstuk 3 **Duurzame leefomgeving**

## 3.1 GROENE EN SCHONE LEEFOMGEVING

Wij geloven dat we de aarde hebben gekregen en dat we er zuinig op moeten zijn. Daar varen we allemaal wel bij, ook toekomstige generaties. Steeds meer burgers zijn zelf actief bezig met het werken aan een beter milieu. Veel mensen wekken duurzame energie op en scheiden hun huisvuil. Wij willen dat de gemeente deze initiatieven ondersteunt en stimuleert. Intussen heeft de gemeente ook de taak op een ambitieuze manier te werken aan een schoner milieu.

### ENERGIETRANSITIE

De gemeente heeft gekozen voor "Energie neutraal in 2030". Hier wil ChristenUnie-SGP maximaal voor gaan! Wij vinden het belangrijk dat het gebruik van fossiele brandstoffen afneemt. Zelf energie opwekken moet laagdrempelig blijven.

#### Concrete voorstellen

- De gemeente geeft het goede voorbeeld door zelf zo min mogelijk energie te gebruiken en zoveel mogelijk schone energie op te wekken
- De gemeente promoot en steunt initiatieven rondom duurzaamheid vanuit het bedrijfsleven. Dit kan bijvoorbeeld door aangepaste procedures en/of subsidies
- We zetten door op de energietransitie: van fossiele naar duurzame brandstoffen en meer ruimte voor zonne-energie en windenergie
- Wij zijn voor zonneweides, mits dit niet ten koste gaat van vruchtbare landbouwgrond
- In nieuwe woonwijken worden geen gasaansluitingen aangelegd en in oudere wijken wordt het gasgebruik waar mogelijk uitgefaseerd
- De gemeente stimuleert initiatieven van woningeigenaren, dorpen/buurtten en andere verenigingen/stichtingen ten aanzien van de aanschaf en gebruik van energiebesparende voorzieningen. Hierbij valt te denken aan zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen, isolatie of groene daken, bijvoorbeeld door duurzaamheidsleningen en door binnen de gemeentelijke regelingen te faciliteren en aanpassingen mogelijk te maken
- Er wordt voorkomen dat de afvoer van regenwater via het riool gaat, ook bij bestaande woningen. Zo mogelijk wordt een gescheiden systeem aangelegd. Voldoende ruimte voor het bergen van water bij hevige neerslag is van groot belang om wateroverlast te voorkomen
- Duurzaamheidscorporaties van inwoners en/of bedrijven worden aangemoedigd
- De eigen gemeentelijke organisatie wordt periodiek doorgelicht op energiezuinigheid en indien mogelijk worden verbeteringen voorgesteld en doorgevoerd
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door waar mogelijk zelf gebruik te maken van elektrische auto's. Hier wordt rekening mee gehouden bij het beheer en onderhoud, en vervanging van het wagenpark van de gemeente

### AFVALINZAMELING

Bij ChristenUnie-SGP vinden we het belangrijk dat afval goed gescheiden wordt ingezameld, zodat grondstoffen kunnen worden aangeboden voor hergebruik en de afvalstoffenheffing naar beneden kan.

### Concrete voorstellen

- Afval wordt steeds beter bij de bron gescheiden
- De uitvoering van afvalinzameling moet verder geoptimaliseerd worden
- Wij willen actief toezien op de uitvoering en doen voorstellen voor verdere verbetering door bijvoorbeeld het vaker legen van de "oranje, plastic container". Dit leidt tot minder verlies van potentiële grondstoffen als gevolg van overvolle containers en tot lagere lasten voor de burger

### OPENBARE RUIMTE

De openbare ruimte heeft in de afgelopen jaren mede als gevolg van de economische crisis aan kwaliteit ingeboet. Lokale initiatieven door omwonenden hebben in sommige dorpen en buurten voor een schonere en sociaal veiligere omgeving gezorgd. Nu de gemeente weer meer voor haar bewoners terug kan doen, wil de ChristenUnie-SGP dat de openbare ruimte in alle dorpskernen schoner en veiliger wordt. Hierdoor wordt de kwaliteit van het groen hoger en het dorp of de wijk aantrekkelijker. In de dorpen en wijken versterkt dat een sociaal leefklimaat.

### Concrete voorstellen

- Dorpskernen en wijken worden schoner en veiliger
- Onderhoud wordt op tijd en zorgvuldig uitgevoerd

### STADSHART EMMELOORD

Het beeldkwaliteitsplan is goedgekeurd. Het college kan aan de slag. Wij nodigen ontwikkelaars en ondernemers uit om te participeren in ons centrum en ondersteunen deze initiatieven. De gemeente moet projecten - zoals de aanleg van rotondes - die in de wacht gestaan hebben zo snel mogelijk uitvoeren.

### Concrete voorstellen

- We blijven het centrum van Emmeloord verder ontwikkelen
- Initiatieven, projecten en delen van het stadshart-scenario die binnen het huidige bestemmingsplan passen zo spoedig mogelijk uitvoeren. De inwoners hebben lang genoeg gewacht.
- De ontwikkeling wordt afgestemd op de economische situatie

## 3.2 VEILIGE EN BEREIKBARE LEEFOMGEVING

### INFRASTRUCTUUR

De gemeente heeft, samen met de provincie en het Rijk, de verantwoordelijkheid voor een goed en veilig stelsel van infrastructuur, zodat burgers economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen. Wij kiezen hierbij voor verduurzaming, door het vermijden van overbodig verkeer en een betere benutting van de bestaande infrastructuur.

Zeker in het landelijke gebied is een goede infrastructuur voor auto's en vrachtverkeer van belang. Zowel voor bewoners, die binnen het verzorgingsgebied van Emmeloord vallen, als voor veel bedrijven, die hiervan voor de personeelsvoorziening en voor de aan- en afvoer van goederen afhankelijk zijn.

#### Concrete voorstellen

- Landbouwverkeer binnen en buiten de bebouwde kom wordt zoveel mogelijk gescheiden van fietsverkeer door het aanleggen van vrijliggende fietspaden
- De ChristenUnie-SGP vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Het wegwerken van de onderhoudsachterstand van wegen, bruggen en viaducten heeft prioriteit. De verkeersveiligheid mag niet in het geding komen door bezuinigingen
- De gemeente werkt actief mee aan een betere en veiligere bereikbaarheid (N50 en A6) van onze gemeente vanuit en naar de regio
- De verbreding van de N50 tussen Ramspol en Zwolle, naar dubbele rijstroken over het hele traject, moet door de gemeente worden gestimuleerd bij de rijksoverheid

### VERKEERSDOORSTROMING EN VEILIGHEID

Een veilige en efficiënte doorstroming van het verkeer heeft topprioriteit. Op dit punt is nog veel te winnen.

#### Concrete voorstellen

- Spoedige aanpak van verkeersonveilige knelpunten binnen de gemeente, door bijvoorbeeld de aanleg van rotondes
- Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen
- Grotere vrachtwagens worden geweerd uit het centrum
- De gemeente werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen
- Parkeren in de Noordoostpolder blijft overal gratis, ook in het nieuwe Stadshart van Emmeloord

## **OPENBAAR VERVOER**

Onze gemeente is sterk afhankelijk van het openbaar vervoer. De provincie is echter verantwoordelijk. Toch moet de gemeente al haar mogelijkheden om invloed uit te oefenen aanwenden voor hoogwaardig openbaar vervoer. De gemeente stelt zich proactief op richting die overheden die verantwoordelijk zijn voor het openbaar vervoer. Hierbij gaat het ook over het railvervoer.

### **Concrete voorstellen**

- De gemeente is een directe medespeler als het gaat om het faciliteren van openbaar vervoer
- Er zijn voldoende en kwalitatief goede bussen beschikbaar voor o.a. vervoer naar werk en school
- Voor de dorpen is voldoende openbaar vervoer beschikbaar. Hierbij weegt bereikbaarheid zwaarder dan economische rendabiliteit
- Bushaltes zijn goed toegankelijk voor ouderen en gehandicapten
- Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepvervoer gezocht (zoals regiotaxi, scholierenvervoer, etc.)

### 3.3 **BOUWEN EN WONEN**

Wonen en werken zijn belangrijke onderwerpen in de gemeente. Daarbij is een evenwichtig woningaanbod belangrijk: daardoor wordt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners. Er moet oog zijn voor de verhouding tussen huur- en koopwoningen en voor de verschillende prijsklassen van de koopwoningen.

Het ruimtelijk beleid van de ChristenUnie-SGP is gebaseerd op Bijbels rentmeesterschap. Bij uitbreiding van een dorp moeten als eerste ook de inbreidingsmogelijkheden worden bekeken.

Verduurzaming van de ruimtelijke ordening is een leidend principe. Ontwikkelingen moeten passen bij de identiteit van de woonomgeving. De Noordoostpolder heeft haar eigen DNA. Dat is te zien aan de inrichting en diverse bouwstijlen uit de begintijd van onze polder. De ChristenUnie-SGP wil dit karakter behouden en wil ruimte bieden aan nieuwe ontwikkelingen met respect voor deze waarden.

Wonen, leren en werken moeten integraal worden benaderd. Door werk in een regio, het gemiddelde opleidingsniveau van inwoners en de aanwezige onderwijsvoorzieningen te combineren, kunnen specifieke huisvestingsopgaves ontstaan. Ook kan zo krimp in het landelijk gebied mogelijk bestreden worden.

#### **RUIMTELIJKE ORDENING**

In 2021 wordt de Omgevingswet ingevoerd. Die biedt een kans om lokale beleidsruimte te ontwikkelen. Initiatiefnemers moeten meer verantwoordelijkheid krijgen om draagvlak voor nieuwe bouwontwikkelingen te vinden. Bij grootschalige ontwikkelingen zoals bedrijventerreinen vindt de ChristenUnie-SGP regionale samenwerking een voorwaarde. Wij willen als rentmeesters zuinig omgaan met de open ruimte.

#### **Concrete voorstellen**

- De omgevingsvisie moet snel worden opgesteld. Daarbij moet ruimte zijn voor opvattingen van de gemeenteraad
- Welstandseisen worden versoepeld of gedeeltelijk afgeschaft, zonder dat cultuurhistorische aspecten wordt aangetast
- De uitbreiding van bedrijventerreinen is gekoppeld aan het opknappen en moderniseren van bestaande terreinen

## **WELLERWAARD**

Er wordt goed gebruik gemaakt van de Wellerwaard. Er is inmiddels ook een Horecavoorziening gerealiseerd. Ook de ontwikkeling van de landgoederen komt langzaam van de grond. Voor de overige kavels is ook belangstelling.

### **Concrete voorstellen**

- We blijven actief bezig met de Wellerwaard
- We ronden het project af binnen de gestelde termijn

## **VOLKSHUISVESTING**

Er moet evenwicht zijn om alle doelgroepen te kunnen laten wonen. Afstemming met de omliggende gemeenten is belangrijk. Demografische ontwikkelingen houden namelijk niet op bij de gemeentegrenzen. Diversiteit, bereikbaarheid en betaalbaarheid van woningen moeten in balans zijn of in balans worden gebracht. Ook nieuwe woonvormen verdienen de aandacht omdat de woonwensen van inwoners kunnen veranderen.

### **Concrete voorstellen**

- Er worden met Mercatus concrete afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van voldoende betaalbare huurwoningen
- Er komt een aanpak om de bestaande koop- en huurwoningen duurzamer te maken
- Er is extra aandacht voor doelgroepen, zoals starters, senioren met laag inkomen en statushouders
- De ontwikkeling van mantelzorgwoningen wordt maximaal ondersteund. Er is een redelijke toets op de zorgbehoefte van betrokkenen
- Leegstaande bedrijfspanden kunnen een herbestemming krijgen als woonruimte voor bijvoorbeeld arbeidsmigranten en statushouders
- We streven naar energieneutrale woningen

## **HERSTRUCTURERING DORPEN**

Herstructurering van de dorpen krijgt prioriteit boven uitbreiding. De dorpen moeten de opgestelde dorpsvisies aanpassen op de actuele situatie.

De ChristenUnie-SGP vindt zuinig ruimtegebruik en het bundelen van woningen met bestaande voorzieningen belangrijk. Vernieuwing van de volkshuisvesting moet impulsen geven aan de sociale huursector en aan het dichterbij brengen van zorg- en welzijnsvoorzieningen voor de groeiende groep ouderen.

### **Concrete voorstellen**

- Herstructurering van de dorpen moet proactief worden aangepakt met alle betrokkenen